

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Dr. J. B. J.**, 010 01 Žilina, správca konkurznej podstaty úpadcu V. a. s., H., 011 18 Žilina, IČO: X., proti žalovanému: **Mgr. A. F.**, advokát, Š., Prešov, správca konkurznej podstaty úpadcu: K. spol. s r.o. Prešov, S., 080 01 Prešov, IČO: X., **o určenie pravosti pohľadávky vo výške 22 429,08 Eur (675 698,60 Sk)**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 15Cbi/147/ 2004–35 zo dňa 29. mája 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 15Cbi/147/2004-35 zo dňa 29.mája 2008 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach žalobu zamietol. V odôvodnení sa konštatuje, že žalobca sa domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým priznáva pohľadávke žalobcu vo výške 675 698,60 Sk pravosť a zaraďuje ju do IV. triedy. Žalovaný na prieskumnom pojednávaní dňa 03. 04. 2003 poprel žalobcovu vykonateľnú pohľadávku. V danom prípade, teda mal žalovaný v súlade s § 23 ods. 3 zákona č. 328/1998 Zb. svoje popretie uplatniť na príslušnom súde.

Podľa § 31 ods. 1 písm. f/ zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, v priebehu konkurzného konania možno uspokojiť kedykoľvek pohľadávky proti podstate.

Podľa § 31 ods. 5 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze vyrovnaní, pohľadávky proti podstate treba uplatniť u správcu.

Podľa § 31 ods. 3 ZKV, pohľadávkami proti podstate sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a sú splatné v priebehu konkurzu a pohľadávky podľa odseku 4, ktoré vznikli a sú splatné tri mesiace pred vyhlásením konkurzu a v priebehu konkurzu.

V zmysle § 29 ods. 2 ZKV, správca predloží súdu zoznam veriteľov zostavený na účely rozvrhu (§ 31 ods. 7), ktorí si uplatňujú pohľadávky proti podstate, nároky podľa § 31 ods. 1 písm. a/ až c/ s výškou ich pohľadávky, ak nemôžu byť uspokojení celkom a budú zahrnutí do rozvrhu (§ 32 ods. 1). Správca predloží súdu tiež zoznam veriteľov s pohľadávkami proti podstate, nárokmi podľa § 31 ods. písm. a/ až c/ zostavený na účely rozvrhu (§ 31 ods. 7), ktorých nárok neuznal, zaradil do iného poradia, než si uplatnili, alebo nevyplatil a uvedie výšku ich pohľadávky.

Nárok žalobcu uplatnený žalobou je pohľadávkou proti podstate, nakoľko vznikol po vyhlásení konkurzu a tento nárok sa uplatňuje u správcu konkurznej podstaty. Pre pohľadávky, ktoré sa uplatňujú u správcu platí, že s ich uplatnením u správcu nie sú spojené právne účinky podania určovacej žaloby tak, ako je to u prihlásených pohľadávok, ktoré sa podávajú na súde. Skutočnosť, či pohľadávka žalobcu bude uspokojená, bude vyplývať z obsahu konečnej správy o speňažovaní majetku.

Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že neúspešný žalobca nemá právo na ich náhradu a úspešný žalovaný sa zriekol práva na ich náhradu.

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uplatnená pohľadávka žalobcu vo výške celkovo 675 698,60 Sk, pozostávajúca z istiny vo výške 449 888,20 Sk, z úrokov z omeškania do dňa vyhlásenia konkurzu celkom vo výške 197 388,40 Sk a z priznaných trov konania vo výške 28 422 Sk, bola priznaná právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom Okresného súdu Michalovce č. k. 1Rob 930/97 zo dňa 09. 02. 1998.

Konkurz na majetok dlžníka K., spol. s r. o. Prešov so sídlom Prešov bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k 1K 339/98-11 zo dňa 24. 02. 1999.

Pohľadávkami proti podstate, či už v znení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní účinnom v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu sú vo všeobecnosti také pohľadávky, ktoré vznikli až po vyhlásení konkurzu a ich splatnosť nastala v priebehu konkurzu. Výnimkou po novele účinnej od 01. 08. 2000 sú jedine pracovnoprávne nároky, ktoré vznikli a sú splatné tri mesiace pred vyhlásením konkurzu.

Z Platobného rozkazu č. k. 1Rob 930/97 zo dňa 09. 02. 1998, ktorý bol ako dôkaz priložený k žalobnému návrhu zo dňa 01. 12. 2004, je zrejmé, že nárok žalobcu uplatnený žalobou nie je pohľadávkou proti podstate. Pohľadávka vznikla a bola splatná ešte pred vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť aj vykonateľnosť taktiež pred vyhlásením konkurzu.

Vzhľadom na vyššie uvedené nesporné skutočnosti má žalobca za to, že ak prvostupňový súd posúdil jeho pohľadávku ako pohľadávku proti podstate, potom vychádzal z neprávneho právneho posúdenia veci, a teda jeho rozhodnutie je vecne nesprávne.

Preto navrhuje Najvyššiemu súdu SR napadnutý rozsudok zmeniť podľa § 220 O. s. p. tak, že prizná pohľadávke žalobcu vo výške 675 698,60 Sk pravosť a pohľadávku zaradiť do IV. Triedy.

Žalobca zároveň oznamuje odvolaciemu súdu, že s účinnosťou od 03. 01. 2008 došlo k zmene obchodného mena úpadcu z doterajšieho V., a. s., na nové P., a. s. v konkurze, Žilina

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa žalobou zo dňa 01. 12. 2004 doručenou súdu dňa 03. 12. 2004 domáhal určenia, pravosti pohľadávky vo výške 22 429,08 Eur (675 698,60 Sk) so zaradením do IV. triedy z dôvodu jej popretia správcom konkurznej podstaty.

Žalobca si pohľadávku prihlásil prihláškou zo dňa 20. 03. 2000 v konkurznom konaní úpadcu K., spol. s r. o. Prešov. V prihláške uviedol ako právny dôvod opodstatnenosti prihlásenej pohľadávky právoplatný a vykonateľný platobný rozkaz č. k. 1 Rob 930/97 zo dňa 09. 02. 1998 vydaný OS v Michalovciach a zároveň odôvodnil aj prechod práv a záväzkov na úpadcu s poukazom na zmluvu o predaji podniku č. 1865/1997 zo dňa 27. 03. 1997 (fotokópia prihlášky a platobného rozkazu čl. 8, 9, 10).

Podľa § 23 ods. 2 zák. č. 328/91 Zb. v platnom znení (ďalej len ZKV), konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné, čo do pravosti, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom. Žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz, proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli, smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní. Ak nejde o vec patriacu do právomoci súdu, rozhodne o pravosti pohľadávky príslušný správny orgán. O poradí popretej pohľadávky rozhodne vždy súd. Pohľadávku môžu poprieť v konkurznom konaní správca, konkurzný veriteľ a úpadca.

Popretie pohľadávky oprávnenou osobou má za následok, že pohľadávka sa nepokladá za zistenú. Súd určí veriteľom popretých pohľadávok lehotu, v ktorej sa môžu domáhať obrany svojho práva, a to podaním tzv. incidenčnej žaloby na konkurzný súd. Súd je povinný zo zákona skúmať dodržanie tejto lehoty.

Žalobca namieta, že mu bola popretá vykonateľná pohľadávka, ktorá nadobudla právoplatnosť a vykonateľnosť pred vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka.

Kto popiera vykonateľnú pohľadávku, musí toto stanovisko uplatniť podľa povahy pohľadávky buď na súde, alebo na príslušnom správnom orgáne v lehote určenej súdom (§ 23 ods. 3 ZKV), t. z., že oprávnenou osobou podať žalobu je v tomto prípade správca konkurznej podstaty a podáva ju voči veriteľovi, ktorému poprel pohľadávku. V prípade, že žaloba nebola zo strany správcu konkurznej podstaty podaná, alebo nebola podaná v stanovenej lehote, pri vykonateľných pohľadávkach sa pohľadávka považuje za zistenú (§ 23 ods. 5 písm. b/ ZKV).

Prvostupňový súd ohľadne aktívnej legitímácie žalobcu nevykonal žiadne dokazovanie. Taktiež z obsahu spisu, ako ani z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd dospel k právnemu názoru, že sa jedná o pohľadávku proti podstate, že sa jedná o nárok, ktorý vznikol po vyhlásení konkurzu, a že tento nárok sa musí uplatniť u správcu a nie podaním určovacej žaloby, i keď ďalej konštatuje, že žalovaný poprel žalobcovu vykonateľnú pohľadávku, a to na prieskumnom pojednávaní dňa 03. 04. 2003. V tomto smere je napadnuté rozhodnutie protirečivé a nie je pre nedostatok dôvodov preskúmateľné.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p., v v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo ďalšie navrhované dôkazy nevykonal, a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým doložiť jeho správnosť.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, čo má odôvodnenie rozsudku z hľadiska úplnosti obsahovať. V odôvodnení rozsudku pri právnom posúdení veci musí súd konkrétne poukázať na právny predpis, z ktorého svoje právne posúdenie odvodzuje. Nestačí obmedziť sa na citáciu zákonných ustanovení, ale je potrebné právny predpis stručne vyložiť v súvislosti s riešením predmetnej veci tak, aby bolo možné vyvodiť vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením, a prečo bolo použité určité zákonné ustanovenie.

Súd prvého stupňa sa uvedeným ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. dôsledne neriadil.

Odvolačný súd podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil napadnutý rozsudok, pretože súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu, resp. protichodné a navzájom sa vylučujúce, a nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O. s. p. V novom konaní o veci je potrebné zaoberať sa aj námietkou odvolateľa týkajúcej sa zmeny obchodného mena úpadcu.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania. (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa v tomto konaní viazaný (§ 226 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. apríla 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.